

ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

І МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»

(7 грудня 2021 року)

м. Полтава, Україна

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ
РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР З НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ
ДОПОМОГИ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (м. КИЇВ)
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ (м. КИЇВ)
ПОЛТАВСЬКИЙ ЦЕНТР ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ
ОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ОПОЛЕ, ПОЛЬЩА)
ЩЕЦІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ІНСТИТУТУ ПОЛІТОЛОГІЇ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ У
ГАЛУЗІ БЕЗПЕКИ (м. ЩЕЦІН, ПОЛЬЩА)
ВИЩА ШКОЛА СТРАХУВАННЯ І ФІНАНСІВ (м. СОФІЯ, БОЛГАРІЯ)
УНІВЕРСИТЕТ МИКОЛАСА РОМЕРИСА (MRU) (м. ВІЛЬНЮС, ЛИТВА)
УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ БЕЗПЕКИ В КОШИЦЯХ
(м. КОШИЦЕ, СЛОВАЧЧИНА)
АЗЕРБАЙДЖАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. ГЯНДЖА, АЗЕРБАЙДЖАН)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКО,
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗИНА,
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ «ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА, КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»,
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

I МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ:

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»

7 грудня 2021 року

м. Полтава, Україна

УДК 35.07/08 (1-21) (477)
М65

Редакційна колегія:

Лозинська Т.М. – завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, д.держ.упр., професор (*відповідальний редактор*);

Дорофєєв О.В. – професор кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, д.е.н., доцент (*заступник відповідального редактора*).

М65 *Місцеве самоврядування в Україні: теорія та практика* : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 07 грудня 2021 року / за заг. ред. Т.М. Лозинської, О.В. Дорофєєва. Полтава : ПДАУ, 2021. 408 с.

У матеріалах конференції висвітлені результати наукових досліджень з актуальних проблем місцевого самоврядування і пошуку шляхів їх розв'язання за тематичними напрямками: «Розвиток нормативно-правової бази місцевого самоврядування», «Управління розвитком територіальних громад: проблеми та перспективи», «Соціальна основа місцевого самоврядування», «Місцеве самоврядування та бізнес-середовище», «Формування місцевих бюджетів», «Політичні аспекти функціонування самоврядної влади».

Для наукових, науково-педагогічних працівників, аспірантів, теоретиків і практиків публічного управління та адміністрування, представників органів влади, громадських діячів України, а також усіх, хто досліджує питання трансформації управління місцевим розвитком в умовах децентралізації влади.

Матеріали конференції друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Полтавський державний
аграрний університет, 2021

Шупта І.М.

Гендерні аспекти в діяльності органів місцевого самоврядування в умовах COVID-19 270

СЕКЦІЯ 4. МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩЕ

Diegtiar O., Uhodnikova O.

Marketing promotion of the tourist brand: cooperation between government and business 273

Kalinichenko V.

Features of strategic development management of the business environment of the region 274

Kolosov A.

GR-management as a technology of interaction between business and government 277

Nikonenko O.

Basic principles of strategic development of the business environment 280

Sorokina A., Halias D.

Interdependence between local government bodies and representatives of small and medium-sized business in Ukraine 283

Бабан Т.О., Бобро І.І.

Роль сільськогосподарських підприємств у розвитку сільських територій 285

Бага Л.Г., Борисовський І.А.

Ринок органічної продукції в аграрному виробництві 288

Бага Л.Г., Скрипник Д.Ю.

Ефективність продуктивності праці в сільському господарстві України .. 291

Безхлібна А.П.

Роль агенцій регіонального розвитку в забезпеченні конкурентоспроможності приморських регіонів 294

Дудник О.В., Дем'яненко О.С.

Критерії та завдання ефективного управління персоналом 297

Кириченко Т.Я.

Децентралізація підтримки малого і середнього підприємництва в Україні 299

Ксендзук В.В.

Взаємодія державних та недержавних суб'єктів зовнішньоторговельної політики України 302

Мельник Т.О.

Геоінформаційні системи управління територіальним розвитком 304

Ольшанський О.В., Григор'єва А.Ю.

Електронна комерція і розвиток місцевого самоврядування 309

Пасемко Г.П., Бабак Д.Е.

Земельні відносини: специфіка та аспекти 312

Пасемко Г.П., Тітова М.І.

Управління земельними ресурсами територіальних громад 315

досягнення місії суб'єкта господарювання; раціональний розподіл функцій між членами колективу.

Ефективність управління персоналом залежить від рівня оплати праці працівників, в тому числі й вищого управлінського рівня. Вмотивований та зацікавлений керівник структурного підрозділу забезпечує ефективну роботу та не зловживає службовим положенням.

Отже, ефективне управління персоналом має базуватися на принципах примусу, домовленості, вмотивованості, раціональності та єдності цілей. Обов'язковим врахуванням є положень соціальної психології та відповідати кращим практикам розвинених країн. Зарубіжні організації переважно орієнтуються на застосування інноваційних підходів в управлінні. Розуміння необхідності вкладення фінансів у розвиток персоналу може вивести підприємство на новий рівень розвитку, бо працівники з новими знаннями та компетентностями є більш впевненими, мотивованими та креативними, що сприятиме зростанню ефективності діяльності всього підприємства.

Список використаних джерел:

1. Dudnyk E., Minenko S, Cherviakova D. Human resources as a fundamental basis of enterprise personnel management URL: <http://dspace.khntusg.com.ua/handle/123456789/15911> (дата звернення 28.11.2021)

2. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 468 с.

3. Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. Управління персоналом : навчальний посібник. 2-ге видання. Київ : Центр навчальної літератури, 2009. 502 с.

Тетяна Ярославівна Кириченко,
*аспірант кафедри публічного управління
та адміністрування
Полтавського державного аграрного університету
м. Полтава, Україна*

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ПІДТРИМКИ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Зростання кількості малих та середніх підприємств в Україні і в окремих її регіонах значною мірою детермінується тим, що ринкові відносини в глобальному вимірі трансформуються і одним із аспектів цієї трансформації є втрата державами ролі центрального регулятора підприємницької діяльності. Державний вплив на розвиток МСП змінює свій характер – від прямого втручання та підтримки уряд переходить на опосередкований вплив через інституційні інструменти суспільного розвитку. Результатом зміни політики державної підтримки МСП стає курс на її децентралізацію, в тому числі і в підтримці малого та середнього бізнесу, що посилює роль органів місцевого

самоврядування в цьому процесі [1].

Децентралізація підтримки малого та середнього бізнесу розглядається як процес зменшення урядового впливу на їх діяльність і передачі органам місцевого самоврядування права самостійно приймати рішення щодо використання засобів підтримки місцевих підприємств даної групи. Децентралізація є історично обумовленим результатом розвитку ринкової економіки на стадії її стабілізації, а для України ще й можливістю розв'язання проблем подальшої еволюції малого та середнього бізнесу в умовах політичної та економічної нестабільності держави. Децентралізація дозволяє підприємцям і представникам місцевої влади урегульовувати питання господарської діяльності, не покладаючись на підтримку держави, бюджетні можливості якої на даний момент є дуже обмеженими [2].

Модель децентралізованої підтримки МСП має спиратися на територіальний принцип регулювання та підтримки підприємницької діяльності, оскільки, з одного боку, в свідомості підприємців має формуватися відповідальність перед своїми земляками, а з другого, – система підтримки має носити стабільний характер і політика регулювання не повинна кардинально змінюватись з черговою зміною уряду. На даний момент постійна зміна правил взаємодії між підприємцями та владою, складність отримання реальної допомоги, податковий тиск та адміністративні зловживання ведуть до низького ступеню довіри між ними, виступаючи значною перешкодою в розвитку бізнесу. Отже, підприємець має стати більш незалежним від державного апарату (не потребувати спеціального фінансування, не залежати від рішень щодо ринків і товарів, дотримуватися законодавства, не допускати корупції та рейдерства) і водночас – більш відповідальним по відношенню до загальнонаціональних інтересів (виробляти якісну продукцію, сплачувати податки в повному обсязі, брати участь в місцевих соціальних проектах, орієнтуватись на екологічність господарської діяльності тощо).

За результатами дослідження національного та світового досвіду децентралізованої підтримки підприємництва запропоновано модель підтримки розвитку малого та середнього бізнесу, яка включає п'ять основних складових. Модель має яскраво виражений територіальний характер і передбачає розвиток підприємницької самоорганізації. Участь власників бізнесу в громадських територіальних спілках передбачає інвестування в розвиток підприємництва на території, де здійснюється підприємницька діяльність в формі фінансових, інформаційних та трудових ресурсів. Територіальна самоорганізація підприємців повинна орієнтуватись не лише на розвиток бізнесу, а й на розвиток території розміщення бізнесу, що важливо з точки зору налагодження довіри між бізнесом, населенням і владою. Така система взаємодії спирається на специфіку національного менталітету, яка виражається в тому, що взаємодопомога розглядається населенням як важливий фактор суспільного життя громади. Окрім того, вона відповідає основному принципу підприємництва – вигоді від діяльності, оскільки значно скорочує витрати на позавиробничу діяльність кожного з підприємців та розширює його ринкові можливості. Не варто відкидати й соціальну значущість децентралізованої

підтримки МСП, адже соціальні та екологічні проекти, до реалізації яких долучаються підприємці, забезпечують зростання зайнятості місцевого населення та збільшення можливостей збуту продукції, що виробляється на території громади, а також роблять дану місцевість більш комфортною для життя. Важливим фактором стає й зростання ступеню незалежності підприємців, їх організованості та самостійності щодо розв'язання проблем економічного та правового характеру, зменшення кількості інструментів прямого тиску держави на бізнес, що знижує й ризики адміністративних зловживань з боку чиновників, а також не допускає правопорушень самими підприємцями.

Запропонована модель підтримки малих та середніх підприємств відповідає «Стратегії розвитку Полтавської області 2021-2027» та Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року: «Розвиток та єдність, орієнтовані на людину» [4; 5]. Особливістю децентралізованої моделі є характер елементів, які відображають її структуру:

1. Контроль за дотриманням підприємцями трудового, екологічного, виробничого законодавства;
2. Контроль за сплатою податків, надання податкових місцевих пільг при реалізації соціальних проектів;
3. Адміністративна взаємодія (реєстрація, майнові відносин, інформаційно-консалтингова допомога)
4. Співфінасування екологічних та соціальних проектів.

Отже, головним у процесі децентралізованої підтримки МСП стає розуміння проблем розвитку бізнесу і територій та їх усунення на місцях при взаємодії підприємців і органів місцевого самоврядування.

Список використаних джерел:

1. Як створити у громаді умови для сталого економічного розвитку: можливості та практики. *Децентралізація дає можливості : офіційний сайт платформи*. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/13669> (дата звернення 28.11.2021).
2. Когород І. В. Інституційні засади активізації підприємницької діяльності в умовах децентралізації владних повноважень. *Ефективна економіка (електронне наукове фахове видання)*. 2015. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4580> (дата звернення 28.11.2021).
4. Стратегія розвитку Полтавської області 2021-2027: *офіційний веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України*. URL: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/strategichne-planuvannya-regionalnogo...> (дата звернення 28.11.2021).
5. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text> (дата звернення 28.11.2021).